

Hvem jobber mer etter pensjonsreformen?

*Presentasjon ved Frischsenterets 15-års
jubileum, 22. januar 2014*
Erik Hernæs

Stiftelsen Frischsenteret for samfunnsøkonomisk forskning

Ragnar Frisch Centre for Economic Research

www.frisch.uio.no

Økonomisk utbytte av arbeid fra 2011 for aldersgruppen 62 til 67 år

- Privat sektor med AFP: Ikke avkorting av AFP mot arbeidsinntekt, fleksibelt uttak av folketrygd og eventuell tjenstepensjon
- Offentlig sektor: Fortsatt valg mellom AFP og arbeidsinntekt
- I privat sektor uten AFP: Ingen pensjon å avkorte mot før 2011, ingen avkorting etter 2011

Insentiver og yrkesaktivitet

- Flere studier har funnet økt yrkesaktivitet blant eldre fra 2011
- Endringen kom stort sett blant privatansatte med AFP hvor nettoinntekten økte etter reformen
- Viktig å kontrollere for andre forhold når en vil se på effekten av pensjonsreformen.
- Økt yrkesaktivitet blant eldre før 2011, kanskje på grunn av bedret helse, et stramt arbeidsmarked og økt utdanning i senere årskull

Insentiver og yrkesaktivitet (fortsatt)

- Spørreundersøkelser tyder på effekten av økonomiske insentiver avhenger blant annet av helsen
- ... og at de faktiske insentivene noen ganger blir oppfattet feil
- Studier antyder også at verdsetting av framtidige ytelser ikke samsvarer med de aktuarielle justeringene i pensjonssystemet

Datagrunnlag

- Oppdaterte registerdata om personers atferd fra 1992
- Regnskapsdata for foretak knyttet til persondata fra 1992
- Identifisering av ytelses- og innskuddsbaserte tjenestepensjoner

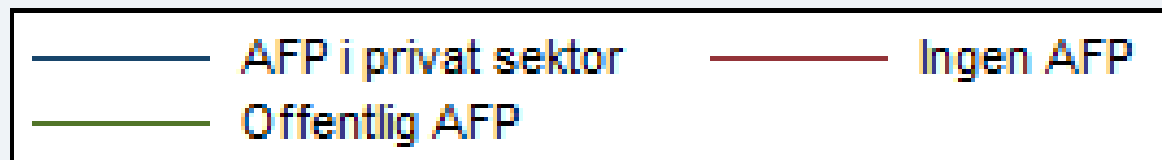
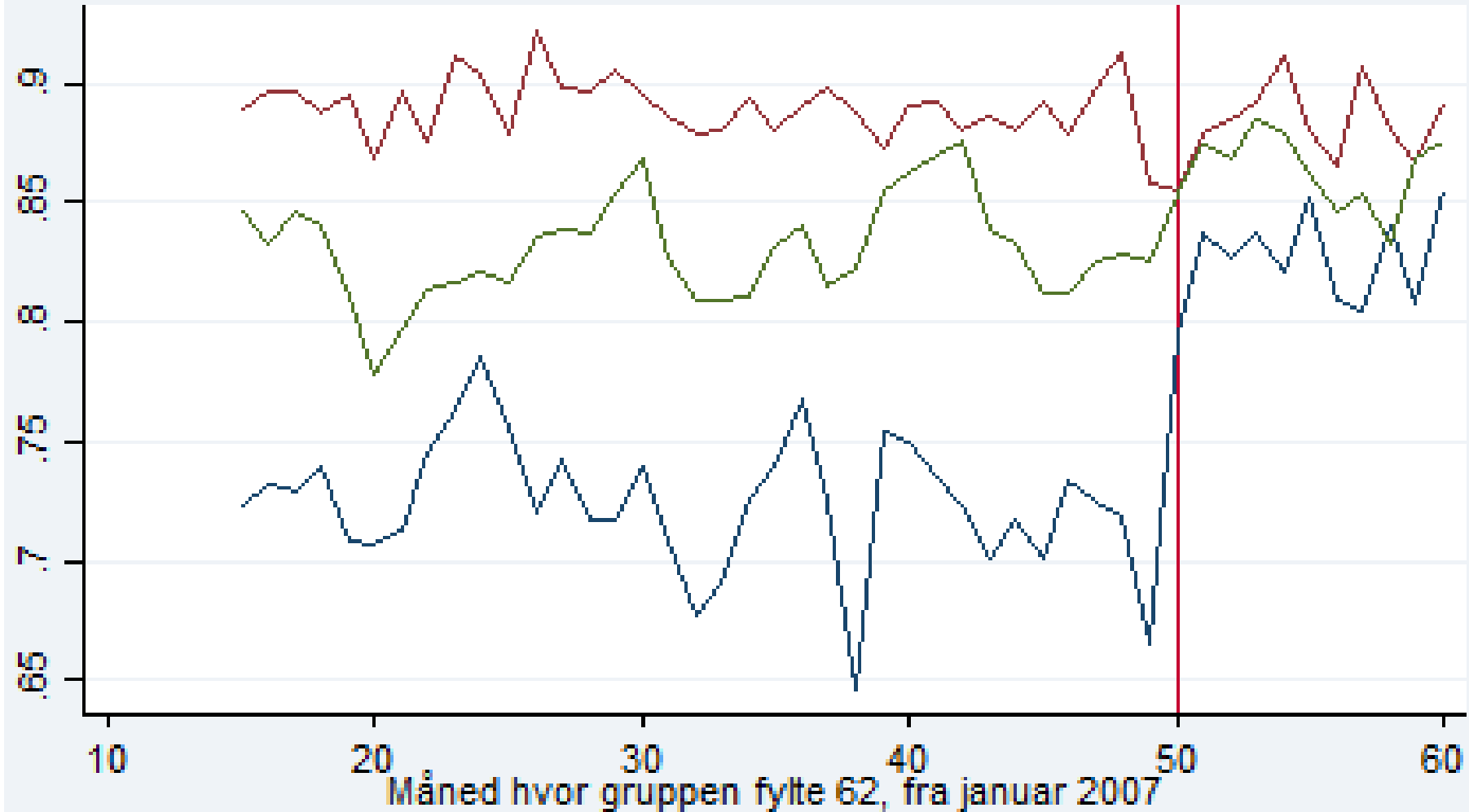
Framgangsmåte

- Vi sammenlikner suksessive månedskohorter av yrkesaktive etter at de har blitt 62 år fra 2007
- Skiller mellom tre hovedgrupper: Offentlig ansatte, privatansatte med AFP og ansatte uten AFP

Yrkesaktive ved alder 61

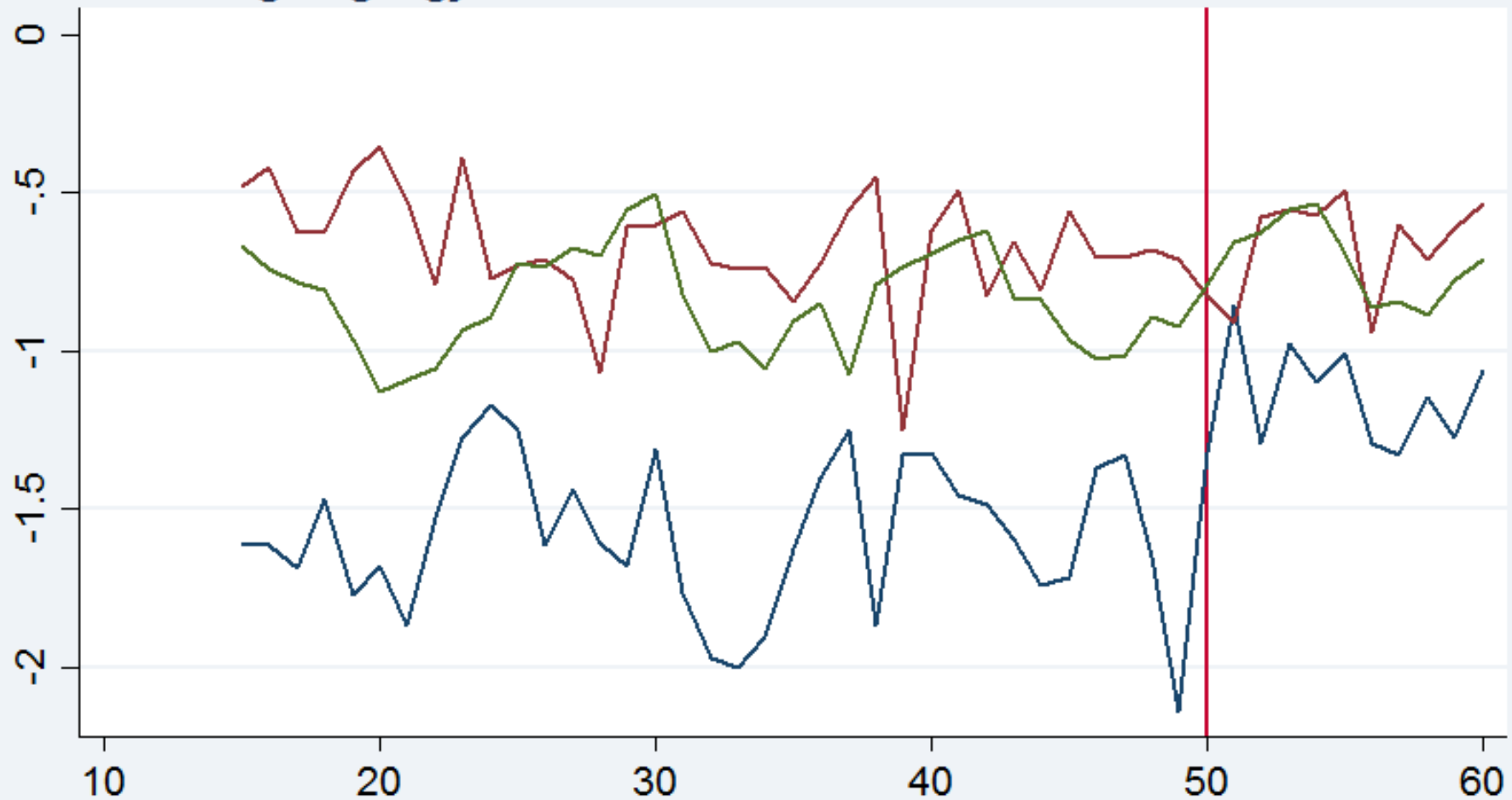
- AFP privat sektor: 35% av mennene og 17% av kvinnene
- Offentlig: 39% av mennene og 68% av kvinnene
- Ingen AFP: 26% av mennene og 15% av kvinnene

Yrkesaktivitet etter fylte 62 blant yrkesaktive ved 61

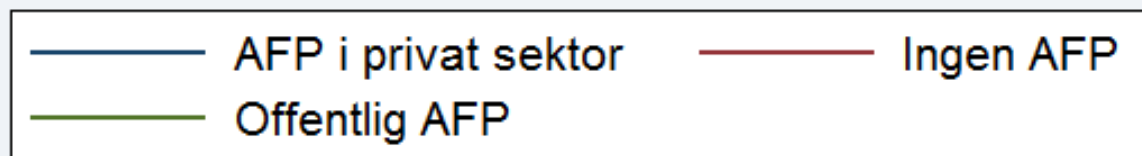

Nedgang i gjennomsnittsinntekt målt i G fra 61 til 62

Nedgang i gjennomsnittsinntekt målt i G fra 61 til 62, fra januar 2007

Yrkesaktivitet fra alder 61 til 62

- Gjennomsnittlig reduksjon i arbeidsinntekt fra alder 61 til 62, var 1G før 2011 og 0,8G fra 2011
- Andel som fortsatte med inntekt over 1G opp fra 82% før 2011 til 86% fra 2011
- Endring skjer først og fremst blant dem med privat AFP
- Litt forskjell i endring mellom kvinner og menn, samme hovedmønster

Oppsummering

- Økt yrkesaktivitet blant dem som beholder mer av arbeidsinntekten etter 2011
- For hele kullet økte nivået på den samlede arbeidsinntekten med 4% etter fylte 62
- Andre studier tyder på at dette vil spre seg oppover i aldersgruppene
- Blant personer over 67 år har tidligere studier vist økt arbeidsinntekt etter at avkortingene av pensjonen mot arbeidsinntekt ble fjernet